

دوست بدداری و آنچه را برای خودت نمی‌پسندی، برای او نپسندی.»

و در جای دیگری می‌فرمایند: «اولین قطره خون شهید، کفاره گناهان او است؛ مگر بدهکاری که کفاره آن ادای آن است.»

روزی رسول خدا(ص) مردم را مخاطب ساخت و فرمود :

می‌دانید مُفلس کیست؟ گفتند مفلس نزد ما کسی است که مال و اموالی نداشته باشد. حضرت فرمود: مفلس امت من کسی است که با داشتن نماز و زکات و روزه به عرصه محشر می‌آید اما کسانی را مورد تعدی و ستم قرار داده است و به جان و مال و آبرویشان تجاوز نموده است. به این دشنام داده و تهمت زده است، اموال شخصی را برده، خون دیگری را ریخته و آخری را کتک زده است. برای جبران گناهانش از حسنات وی به این و آن می‌دهند، اگر حسناتش تمام شود پیش از آن که بریء الذمه گردد از گناهان صاحبان حق می‌گیرند و به حساب وی می‌گذارند و سپس در آتشش می‌افکنند.

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی‌آمرزد، ظلمی که می‌آمرزد و ظلمی که از آن نمی‌گذرد، اما ظلمی که خدا نمی‌آمرزد شرک است. خداوند می‌فرماید: «حقا که شرک ظلمی بزرگ است» و اما ظلمی که خدا می‌آمرزد، ظلم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی‌گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است.

امام علی علیه السلام: هر کس دلسوز خود باشد به دیگران ظلم نمی‌کند.

امام علی علیه السلام: ظلم قدم را می‌لرزاند، نعمتها را سلب می‌کند و امتها را به نابودی می‌کشاند.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر که ظلمی کند به سبب آن ظلم در جانش یا مالش یا فرزندانش گرفتار شود.

راه جبران حق الناس

- استغفار از طرف خود و صاحب حق
- برگرداندن مال به صاحب مال اگر حق مالی است
- خیرات و انجام احسان از طرف صاحب حق (مثلا انجام ختم قرآن به نیابت از صاحبان حق)
- گرفتن حلالیت از او و جلب رضایتش
- دادن رد مظالم با اجازه مرجع تقلید به فقیر

حق الناس قبل از بلوغ

اگر شخصی در کودکی ضرری به دیگران وارد کرده باشد، مدیون و ضامن است، اگر مالی که غصب یا سرقت کرده موجود باشد باید برگرداند و اگر مال موجود نیست باید به نوعی جبران کند یا رضایت صاحب حق را به دست آورده و حلالیت بگیرد، اگر صاحب حق مرده باشد نیز باید به وارثان او برگرداند.

پدر و مادر کودک می‌توانند خسارت وارد شده به دیگران را همان موقع جبران کرده و فرزند خود را مدیون باقی نگذارند و با این روش، اهمیت و جایگاه رعایت حقوق دیگران را از کودکی به فرزندشان آموزش دهند.

منبع

غرر الحکم و درر الکلم / نهج النصاحه / وافی / کافی / نگاهی به حق الناس / میزان الحکمه / بحار الانوار / احقاق الحق / وسایل الشیعه / المحاسن /

حقی که از حق الله مهم تر است !!

تهیه شده توسط واحد فرهنگی اسوه

www.Osveh.org